

POLAK WE FRANCJI

LE POLONAIS EN FRANCE

Journal Hebdomadaire

DZIEWCZĘTA SZWEDZKIE W STROJACH NARODOWYCH

Ulubionym ich zajęciem jest łowienie ryb. — (Wyp. Bonne Presse)

ZA DARMO ! ZA DARMO ! ZA DARMO !

Każdy, kto nadeśle swój czytelnie napisany adres, otrzyma zupełnie bezpłatnie odwrotną pocztą —

Wielki Ilustrowany Katalog

na wszystkie przedmioty pierwszej potrzeby — po cenach sensacyjnych i bezkonkurencyjnych.

Wysłanie adresu nie obowiązuje do kupna!

Adresować należy:

« T A N I O P O L »

24, rue Chauchat, — Paris (9^e)

Wózki dla dzieci i maszyny do szycia naszego wyrobu będą wam dostarczone po wpłaceniu raty 50 fr., reszta w 10 ratach miesięcznych.

ROWERY

z gwarancją 3-letnią są u nas do nabycia na tych samych warunkach. Żądajcie katalogu i objaśnienia — W JĘZYKU POLSKIM —

HARMONJE RĘCZNE ORAZ BANDONJE

doborowej jakości są u nas do nabycia na tych samych warunkach. — **SPECJALNOŚĆ:**

KLARNETY, FLETY I FUJARKI. — Pisać do: **FAUVET et CIE, 44, rue Jeanne d'Arc, PARIS (13^e)**

JERZY LEWINSKI

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY przy Petersb. Sądzie Apel.

28, Avenue de l'Opera, PARIS (2^e) 5-tę piętro-winda. Metro: Opera,

Telefon: Richelieu 97-05.

Przyjmuje od 9 do 12 i od 2 do 6, w niedzielę od 9-12.

Załatwianie wszelkich spraw we Francji i w Polsce. Akta notarialne. Sprawy ślubne. Pełnomocnictwa. Spadki. Hipoteki. Naturalizacja. Obrona we wszystkich sądach w sprawach cywilnych, kryminalnych i handlowych. Porady listowne i osobiste.

**OSZCZĘDNOŚCI SKŁADAJ I WYSYŁAJ PIENIĄDZE DO POLSKI
JEDYNIEM ZA POŚREDNICTWEM**

BANKU POLSKA KASA OPIEKI

(BANK P. K. O.)

187, rue de Courcelles, PARIS (17^e) .. Metro Pereire. AGENCJA POŁNOĆNA: L E N S, 7, Rue de la Paix.

-- -- Konto pocztowe: 1401 - 85 - Paris -- --

Oprocentowanie depozytów 5 3/4 rocznie. Wypłata na każde żądanie.

Najniższe stawki przekazowe. — Wypłata rent.

Wykonywanie wpłat i wypłat oraz wymiana książeczek Pocztovej Kasy Oszczędności w Warszawie na książeczki Banku Polskiej Kasy Opieki.

Książeczki Banku P. K. O. mogą być wymienione w Polsce na książeczki Pocztovej Kasy Oszczędności. Informacyj o Banku P. K. O. udzielają Konsulaty R. P., oraz Opleki Polskie.

WIELKA LECZNICA POLSKA

Pod kierownictwem Polaków. — Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki.
19, RUE TURBIGO

Metro: Etienne-Marcel, Reaumur-Sebastopol niedaleko Gare du Nord i Est

Diatermja. — Lampa Kwarцова. — Leczenie Elektrycznością. — Prześwietlenia promieniami Roentgena. Choroby wewnętrzne. — Reumatyzm. — Hemoroidy. — Żylaki. — Owrzodzenia. — Choroby weneryczne.

Choroby krwi. — Niemoc piciowa. — Choroby kobiece i dziecięce.

Operacje przeprowadza się lekarzami specjalistami.

UWAGA : Lecznica posiada własny gabinet radiologiczny. Prześwietlania po cenach bardzo niskich. Otwarta codziennie od 9-12 pp., 2-9 wieczorem. W niedziele i św. 9-4 popoł. — — Pokój dla przyjezdnych.

PRZY KLINICE LEKARZE-DENTYSCI

LECZĄ ZĘBY, PLOMBUJĄ, WYRYWAJĄ BEZ BÓLU.

Wstawia się złote korony od 75 fr. (22 karatowe złoto gwarantowane). — Zęby białe na kauczuku od 20 fr. Mostki systemu amerykańskiego. — Zęby złote masywne — Zęby na sztyftach. — Wszelkie roboty absolutnie bez bólu. — Gwarantuje się za wykonanie roboty.

OFERTA JEDYNEGO RODZAJU

Aby dać pracę naszym pracownikom, ofiarujemy

PIĘKNY PORTRET

całkowicie ręcznie retuszowany
po cenie wyjątkowej
15 FRANKÓW

Za ramy nie żądamy żadnego dodatku.
Płaci się dopiero po odebraniu, gdy będziecie całkowicie zadowoleni.

Poślijcie dobrą fotografię, załączając nazwisko i dokładny adres. — Adresujcie w ten sposób:

OUVRIERS — PORTRAITISTES

10, rue Merlin — PARIS (11^e)

Uwaga Dla czytelników «POLAKA» 10 proc. upustu.

KAŻDY WYLECZY

**RZĘZĄCZKĘ (TRYPER), SYFILIS I
WSZYSTKIE CHOROBY WENERYCZNE**

CHOROBY KOBIECE: Upławy, zapalenie,
CHOROBY KRWI: Żylaki, hemoroidy, małokrwistość
(anemja), zaburzenia przemiany materji
LECZENIE SKUTECZNE I PEWNE

NOWA SUROWICA I SZCZEPIONKA

Prześwietlenie (Radjoskopja) — 50 Fr.

LEKARZ POLSKI osobiście udziela pisemnie porad leczenia chorym i nie mogącym przyjść

P I S A C szczegółowo, ponieważ każdy wypadek jest badany oddzielnie.

Godz. przyjęć: codz. od 9-12 i 2-8, w niedz. i św. 9-12

Docteur Serv. P. 71, rue de Provence, Paris.
Metro: Trinite.

POLAK W E FRANCJI

Adres Redakcji i Administracji
263-bis, rue St. Honore, PARIS (1°)

Konto Czekowe Nr. 97.067.
Telefon : Richelieu 90-40

Prenumerata: we Francji — 3 fr. mies.
w Belgji — 4 fr. mies.

W poważnej chwili

Urzędowy organ rządu francuskiego «Journal Officiel», z dnia 12 b. m. ogłasza tekst nowego prawa, jakie odtąd obowiązywać będzie pracodawców i pracobiorców we — Francji. Dekret ten posiada również dla emigrantów naszych zasadnicze znaczenie i zapewne pociągnie daleko idące — skutki.

Nowe prawo jest wprawdzie tylko powtórzeniem uchwał senatu i Izby Posłów, poczyną jednak obecnie obowiązywać i wchodzić w życie.

Przy robotach publicznych, wykonywanych pod kontrolą rządu, departamentu i gminy, odsetek robotników zagranicznych nie może przekraczać 5 procent zatrudnionych ogółem robotników.

Te same instytucje ustalą odsetek robotników zagranicznych, którzy mogą być zatrudnieni przy dostawach lub robotach rządowych.

Odsetek robotników zagranicznych — w przedsiębiorstwach prywatnych nie wymieniony powyżej — mogą ustalić specjalne dekrety. — Odsetek ten zostanie ustalony dla każdego zawodu, przedsiębiorstwa, handlu lub kategorii zawodowej, na terenie całego kraju, lub pewnego okręgu.

Dekrety wyznaczają termin, w których określony odsetek robotników zagranicznych winien być przeprowadzony.

Dekrety te zostaną wydane z urzędu, lub na żądanie kilku organizacji pracodawców lub robotników, krajowych — lub zagranicznych.

W jednym lub drugim wypadku powinno się zasięgnąć opinii krajowej organizacji pracodawców i robotników oraz krajowej rady robotników.

Winny one wydać swoją opinię w ciągu miesiąca.

Dalej przewiduje nowa ustawa, że każdy obcokrajowiec, który pragnie przybyć do Francji, aby tu pracować, musi posiadać specjalne pozwolenie ministerstwa. Również każdy obcokrajowiec, który już przebywa we Francji, musi mieć podobne pozwolenie, jeśli chce pracować.

Kierownicy przedsiębiorstw są zobowiązani zgłosić liczbę pracowników obcokrajowców zatrudnionych w przedsiębiorstwach, inaczej grozi im kara pieniężna. Cała ustawa obejmuje także pracowników zatrudnionych w domu.

Jakkolwiek — powtarzamy — ustawa nie jest całkiem — nowa, gdyż w praktyce stosuje się ją już od dłuższego — czasu, nie mniej jest dla wychodźców chwila, aby na nowo uświadomić sobie powagę obecnego położenia. Bezrobocie bowiem poczyną się znowu wzmacniać. Ten sam «Journal Officiel» podaje, że w ostatnim tygodniu przybyło do Francji 243 robotników obcokrajowców, przeważnie do robót rolnych, a wyjechało 1357, w tem 369 Polaków. Mimo to bezrobocie w ciągu tygodnia wzrosło o 4408 osób, przedew-

szystkiem w departamentach Bouches-du-Rhône, Pas de Calais, Nord, Meurthe et Moselle.

Położenie jest bardzo poważne, i niema nadziei, aby w najbliższym czasie się zmieniło. Zarówno przemysł metalurgiczny, i budowlany, jak i górnictwo, wykazują zaostrzenie kryzysu i wszystko zapowiada jeszcze pogorszenie położenia w najbliższej przyszłości. Trzeba się liczyć także z — tem, że po żniwach praca w polu będzie prowadzona z mniej — są intensywnością i uzbyteczni zaciąg nowych sił roboczych.

Wiadomości, jakie nadchodzą z kraju, także mało podają rzeczy pocieszających. Kryzys, bezrobocie, ogólny zastój w handlu i przemyśle, — oto codzienne skargi. Mimo ogromnego spadku cen na artykuły żywnościowe, jaki panuje w Polsce, przy braku najniezbędniejszego nieraz grosza, życie jest doprawdy ciężkie. Byłoby zatem złudzeniem sądzić, że nie mając pracy we Francji, łatwo znajdzie się warunki bytu w kraju.

Potrzeba więc wyciągnąć pewne wnioski z położenia, w jakim się znajdujemy obecnie. Przedewszystkiem należy po nownie przypomnieć dawną radę, aby nasi rodacy nie opuszczali — nieraz jakże lekkomyślnie — swoje miejsce pracy, chociażby nawet warunki pracy i zarobku nie były najlepsze. Wielu jeszcze dziś porzuca pracę na roli i udaje się do dużego miasta w przekonaniu, że tam łatwiej znajdzie pracę. Rzecz jasna, że niema o tem mowy zupełnie. Przeciwnie, położenie w przemyśle jest o wiele groźniejsze jak na roli, i dlatego, jeżeli wogóle jeszcze gdziekolwiek można znaleźć pracę, to prawie wyłącznie na roli. Tam zatem, należy szukać nowej pracy. Ale i tu nie w sposób tak lekkomyślny, jak się jeszcze dzieje, że nasamprzód porzuca się robotę, a potem szuka się nowej pracy, ale wręcz odwrotnie: potrzeba naprzód wyszukać sobie nową pracę, a potem spokojnie można opuścić dotychczasową.

Nie można także lekkim sercem opuszczać pracy z myślą, że w najgorszym razie zawsze można powrócić do kraju. Pamiętajmy bowiem, że tam położenie jest jeszcze gorsze, że kto wraca, może być przekonany, iż tam pracy nie znajdzie, a dla państwa staje się wielkim ciężarem, bo i tak tych, którzy z takich czy innych powodów zmuszeni są do powrotu do Polski, są całe krocie. Społeczeństwo polskie w kraju jest także przeciążone ofiarami, jakie musi składać na — rzecz ludzi chodzących bez pracy i nie można wprost od niego wymagać dalszych ofiar.

Idziemy z coraz więcej zbliżającą się jesienią ku bardzo ciężkim chwilom, które zgotować nam mogą jeszcze niejedną przykrą niespodziankę. Ale i tak jest pewnem, bo za tem przemawiają wszystkie przewidywania, że najbliższe miesiące przyniosą bardzo przykre położenie dla wszystkich, a temwięcej dla naszego wychodźstwa. Z tem się liczymy i dlatego postępujemy roztropnie i z rozwagą. F. K.

O czem mówią i piszą?

O POTRZEBIE RELIGJI W CZASACH DZISIEJSZYCH

Przyjmując na audjencji dwa tysięcy robotników przemysłu tkackiego, Ojciec św. wygłosił przemówienie, w którym z naciskiem przypominał o niezbędności czynnika religijnego w życiu społecznym. Między innymi Papież powiedział: «Wszystko służy życiu, zwłaszcza praca i jej płody, nie jednak tak przeważnie i decydująco, jak podstawy w wychowaniu szczerze i wyraźnie chrześcijańskie. Dla — wszystkich nadeszła chwila, kiedy odczuwają potrzebę pociechy, światła i oparcia w religji, bo nie masz innego światła, innej pociechy, innego oparcia, któreby mogło ich pragnienia całkowicie zaspokoić. Nadszedł moment, gdy ziemia i stworzenie nie potrafi dać odpowiedzi na pytania najważniejsze. Nadszedł moment, gdy praca, która była radością, stać się może ciężarem i uciskiem. Nadeszła chwila, w której wielu nie potrafi już powiedzieć, gdzie i co jest do brem, a co złem, gdzie są środki do ocalenia rodzin i poszczególnych dusz. Gdy tak się dzieje, coraz więcej odczuwa się i rozumie, że jedynie religja na wszystko daje tłumaczenie i jest kluczem do wszystkich tajemnic. Potrafi ona pocieszyć, albowiem zaleca ludziom patrzeć wzwyż a nie na dół. Ludzie nie potrafią wyszukać środka przeciw tyłu i tak głębokim złom; oddają się poszukiwaniom, dyskusjom, konferencjom, żaden z nich jednak nie wie, co gotuje nam jutro. Religja natomiast zaleca prowadzić dusze ku wyżynom, uczy, że jest Wola, której wszystko jest posłuszne, że jest Opatrzność, która czeka naszego ku Niej zwrócenia się o pomoc, że jest Mądrość nieskończona, gdzie ideje nie zwalczają się, że jest głos Boży, który mówi: dobro pociąga za sobą dobro, za złem idzie zło, za błędem błąd, za prawdą — prawda.

ŚMIERĆ BEZ OGŁOSZENIA...

Z dniem 15. b. m. przestał istnieć paryski **DZIENNIK POLSKI**. Śmierci swej nawet nie zapowiedział swoim czytelnikom, co w zwyczajach prasowych wydaje się jednak być przyjętym.

Wiele pieniędzy, pismo to bowiem było suto subwencjonowane, poszło znowu na marne. Nikomu niczego nie dało ani się przysłużyło, prócz kilku osobnikom czerpiącym stąd swoje dochody.

Wspomnienie pośmiertne zawiera więc wiele gorzkości społeczeństwa, które słusznie życzyłoby sobie, aby pieniądze publiczne wydawano na pożyteczniejsze cele.

CZY DAĆ WIARĘ ?

Już od dłuższego czasu dochodziły do nas wiadomości, że do gospodarki finansowej Polsko-Francuskiego Biura Rolniczego w Tuluzie, zakradły się grube nieporządki. Obecnie sprawa ta znowu wychodzi na światło dzienne. Cóż na to nasze władze? Poszkodowany jest bowiem skarb państwa, którego kapitały znalazły się w nieuczciwych rękach. Do sprawy tej powrócimy jeszcze.

NOWE POPISY P. JASKIEWICZA

Znany propagator bezbożnictwa, p. Teofil Jaskiewicz, zastępca naczelnika wydziału personalnego ministerstwa spraw zagranicznych, znowu występuje w «Wolnomysłicielu» z artykułem antyreligijnym, pełnym ordynarnych napaści na duchowieństwo katolickie. Dla pana Jaskiewicza duchowieństwo polskie jest tylko «spółką konkordowato-tonsurową» (!), są to ludzie «którzy honoru nie mają» i t. p. obelgi.

Artykuł powyższy zatytułowany jest «Zagadnienie po-

nałepiej świadczy to, że imię Boga pisze zawsze przez małą literę, «b», jak również twierdzenie, że «człowiek religijny nigdy niczego nie wie, co mu kościół do wierzenia podaje». I pomyśleć, że tego rodzaju «uczony» jest wysokim urzędnikiem państwowym!

ODPOWIEDZI ADMINISTRACJI

Skrzyńska Genowefa. 20 fr. otrzymaliśmy. Gazeta opłacona do 1 sierpnia. Pozdrawiamy.

Kopala Rena. List otrzymaliśmy. Gazetę ma pani opłaconą do 1 sierpnia. Serdecznie pozdrawiamy.

Olechno Piotr. Pieniądze otrzymaliśmy. Serdecznie dziękujemy.

Hartowny Julian. Fr. 24 na opłatę gazety otrzymaliśmy. Pozdrawiamy serdecznie.

Święty kłós

Oto Cię widzę tam, w przenicznym łanie,

Oto Cię widzę, Boże mój i Panie!

Oto w świętości kłosa Ciebie widzę,

Który na drżącej tuli Cię łodydze.

Wśród innych kłosów rośniesz, jak to Dziecię,

Które wśród ludzi rośło w Nazarecie.

Stopami Twemi łącząc ziemię z Niebem,

Wśród powszechnego jesteś Bożym chlebem.

I kłós za kłosem bije Ci pokłony,

I kłós za kłosem szemrze: «Pochwalony».

I idą z Tobą w dal, gdy wiatr je czesze,

Jak za dni Twoich szły przy Tobie rzesze.

I wiernie, Tobie, płynie z Tobą w zorze,

Z imienia Twego, imię biorąc, zboże.

O, przeżegnany ręką Bożą kłosie!

Nieziemska jasność błądzi w twojej rosie.

Bo złote ziarno twoje będzie świętem,

Gdy Przenajświętszym błysnie Sakramentem.

Oto cię zbierze ręką, co się troska,

O dziatwy sytość, Zielna Matka Boska.

I oto przed niem w jasnej cudu chwili!

Jako ta niwa głowy lud pochyli.

Oredowniczko! Oto cichym rankiem,

Serca nam z Bożym pojednasz Barankiem!

A ich modlitwa wzbije się na wyżę,

Jak Twe skowronki, co toną w szafirze.

A kiedy jesień świat spowinie w złoto,

Pocieszycielko, znowu pójdziesz oto

Na kłós wybrany ziarno rzucać w rolę,

By rósł, o Siewna, nad ziemi niedolę.

Michał Marjan.

Każda Polka

może gotować według kuchni francuskiej, a

KAŻDA FRANCUSKA

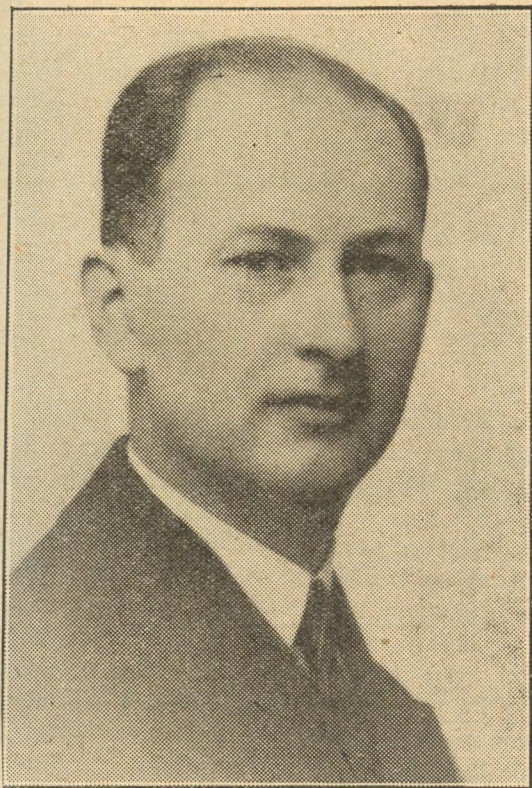
może gotować według kuchni polskiej, — tego uczy

NAJNOWSZA WIELKA KSIĄŻKA KUCHARSKA

zawierająca 500 przepisów, każdy po polsku i po francusku. — CENA wraz z przesyłką — 20 Frs.

Zamawiać, przesyłając należytość z góry :

EDITIONS, 3-bis, rue Emile Allez — PARIS (17°)

P. Józef ŚWIETLIK
zasłużony prezes Pomocy Oświatowej.

Niema nic stałego w życiu emigracyjnym! Gdy nam się zdaje, że mamy wielkich i zasłużonych ludzi wśród nas, którymi poszczycić się możemy — przekonujemy się, że zupełnie złudne były nasze przekonania.

Spotkał wychodźstwo nowy zawód i dowód niestałości ludzkich obliczeń. Odechodzi bowiem od nas p. Józef Świetlik który pracował na emigracji w charakterze nauczyciela przez szereg lat, w północnej Francji oraz w charakterze «społecznika organizatora».

Jeżeli p. Świetlik z prawdziwym poświęceniem oddał się pracy pedagogicznej i oświatowej w szkole oraz pracy społecznej na emigracji, to dlatego, że zrozumiał z chwilą przybycia na emigrację, iż za pomocą tych dwóch czynników jedynie można zbudować wielkość i potęgę na wychodźstwie czyli stworzyć Polskę na zachodzie.

Zegnają Ciebie Kochany Nauczycielu dzieci polskie głąboko do Ciebie przywiązane.

Zegnają Ciebie członkowie wszystkich organizacji wychodźczych, którym byłeś bezinteresownym doradcą i przyjacielem.

Zegna Ciebie cała emigracja polska, dla której dobra niezmordowanie pracowałeś.

Bogdan Rogaliński.

HASŁA I FRAZESY bezbożnego SOCJALIZMU I KOMUNIZMU

Bardzo często socjaliści i komuniści zarzucają nam, katolikom, wiele rzeczy, które okazują się przy bliższym zbadaniu, — kłamstwem albo nonsensem. O tych zarzutach tu pomówimy. Weźmy dziś pod uwagę jedno z takich hasel czerwonych. Mówią nam:

«Ja już uwolniłem się od wszelkiego przymusu dogmatycznego, .. i już nie wierzę. Jestem wolnomyślicielem».

Co im na to odpowiemy?

Wy wolnomyśliciele musicie jeszcze więcej wierzyć, niż my katolicy.

Musicie wierzyć, że tylko wy jesteście wynalazcami — światła prawdy, a cała ludzkość chrześcijańska przez dziełność wieków błaziła w ciemności.

Musicie wierzyć, żeście mądrzejsi od wszystkich katolickich uczonych, papieży, biskupów, doktorów Kościoła.

Musicie wierzyć, że 13 milionów męczenników, którzy krew przelali za wiarę katolicką, to byli ludzie pomyleni na rozumie.

Musicie wierzyć, że nie masz Boga na niebie, mimo iż dzieła Boże tak wspaniałym blaskiem olśniewają nas, a wy wierzycie, że to wszystko samo ze siebie powstało. W tej waszej wierze jest akurat tyle mądrości, sprytu i rozumu, jak gdyby kto wierzył, że prawdą jest, co opowiada o sobie — słynny Muenchhausen, że gdy się zapadł w bagno, to się — chwycił za włosy i sam siebie wyciągnął z tego bagna razem z koniem.

Musicie wierzyć, że życie rozwinęło się samo z martwej materji, mimo że jeszcze żaden profesor w swoim laboratorium nie wyhodował ani zdziebelka, któreby żyło i rosło, a cóż dopiero mówić, o jakimś wyższym żywotku!

Musicie wierzyć, że Bóg, świętość sama, za pomocą oczywistych cudów dopomógł do wprowadzenia w błąd całego świata.

Musicie wierzyć, że Chrystus był albo oszustem, albo oszukanym, albo warjatem, gdy się ogłosił Synem Bożym, mimo, iż najzaciętsi jego wrogowie nie znaleźli w Nim grzechu i uważali Go za najlepszego i najmądrzejszego z pośród wszystkich ludzi, którzy kiedykolwiek żyli na świecie.

Musicie wierzyć, że Kościół Chrystusowy jest dziełem ludzkim, ten Kościół, który mimo swej surowej nauki — zwyciężył pogaństwo, mimo najzaciętszych walk nie upadł, a dziś jeszcze znajduje gorących zwolenników u wszystkich narodów i we wszystkich stanach, mimo że zarówno od rozumowi ludzkiego jak i od serca człowieczego żąda naprawdy wielkich i trudnych rzeczy.

Musicie wierzyć, że ze śmiercią wszystko się kończy, mimo, że wszystko, co w człowieku jest, na cały głos woła, iż musi być powszechne, prawdziwe i wieczne szczęście.

Musicie więc wierzyć o wiele więcej, niż my, katolicy, a jeszcze narzekacie, że Kościół, gdy żąda wiary, uprawia niegodny wolnego człowieka przymus, poddając go pod jarzmo dogmatów!

Przymus, którego od nas żąda nieomylny Kościół, założony przez Syna Bożego nie jest gorszy od tego przymusu, który lokomotywę zmusza, żeby się trzymała szyn i nie pozwala jej zlecieć z nasypu kolejowego. Drogowscy ży na rozstajnych drogach, także nas zmuszają byśmy się trzymali właściwej drogi, przez co przeszkadzają nam — w czym? W tem, żebyśmy nie zbłądzili na manowcach.

Wolnomyśliciel jesteś?

W takim razie proszę mi pozwolić, żeby ja także pomyślał wolno. Zgoda? W takim razie wolno mi myśleć, że z ciebie jest łądak. Przepraszam! Proszę się tak nie irytować z tego powodu, że tak powiedziałem. Bo ja tego wcale nie twierdzę, lecz tylko wolno tak pomyślałem! Z tego, że się tak zirytowałeś, wnoszę, że i ty jednak jeszcze wierzysz, iż człowiek przecież nie jest całkiem wolny w swoim myśleniu, lecz że myślenie musi się jednak trzymać prawdy i faktów. A przecież tego nie powiesz, że jesteś całkiem wolny od wszelkiej myśli?..

KOMUNIKAT

w sprawie załatwiania formalności wojskowych przez zamieszkałych we Francji obywateli polskich urodzonych w latach 1908-1911.

W związku z wydaniami ostatnio zarządzeniami na rok 1932, a dotyczącymi spraw wojskowych obywateli polskich, przebywających zagranicą, Konsulat Generalny R. P. w Paryżu **występując w imieniu swoim oraz wszystkich innych Konsulatów R. P. we Francji**, podaje do wiadomości obywateli polskich, zamieszkałych we Francji, ur. w r. 1911 oraz starszych do r. 1908 włącznie, którzy jeszcze nie stawali do poboru w kraju lub też uzyskali na Komisji Poborowej kat. «B», że winni zgłosić się **osobiście lub listownie** do Urzędu Konsularnego tego okręgu, w którym zamieszkują celem załatwienia formalności wojskowych — przewidzianych dla obywateli zamieszkałych zagranicą.

O ile stwierdzonem zostanie, że zgłaszający się posiada warunki przewidziane w Ustawie o pow. ob. wojskowym dla tej kategorii osób przebywających za granicą, otrzyma z danego Konsulatu zaświadczenie, stwierdzające, — **że zostaje zwolniony z obowiązku stawienia się do poboru w kraju na cały czas pobytu zagranicą (aż do odwołania).**

Natomiast osoby, należące do wyszczególnionych wyżej roczników, które nie zgłoszą się na skutek niniejszego komunikatu i nie uzyskają przesunięcia, — **będą zmuszone najpóźniej do dnia 1 października 1932 powrócić do kraju, celem spełnienia obowiązku wojskowego.**

Jak z powyższego wynika w interesie osób, o których mowa w komunikacie, leży, jaknajrychlejsze zgłoszenie się, — celem ew. uzyskania zaświadczenia wojskowego. — którego posiadanie niejednokrotnie upraszcza załatwianie spraw konsularnych, chroniąc posiadacza tegoż od zbytecznych opóźnień przy wyrabianiu paszportu, papierów małżeńskich itd.

Od zgłoszenia się zwolnione są osoby, posiadające już zaświadczenia konsularne o przesunięciu terminu stawienia się do poboru w kraju (aż do odwołania).

Zmieszkali w Paryżu oraz departamentach: Aisne, Ardennes, Aube, Calvados, Cher, Cotes-du Nord, Deux-Sevres, Eure et Loire, Euer, Finistere, Ille-et-Villaine, Indre-et Loire, Manche, Loir et Cher, Loire Inferieure, Loiret, Maine et Loire, Marne, Mayenne, Oise, Orne, Sarthe, Seine, Seine Inferieure, Seine et Marne, Seine et Oise, Somme, Vendee, Vienne, Yonne, oraz posiadłości zamorskie, z wyjątkiem Algieru, Tunisu i Marokka, — winni się zgłosić do Konsulatu Generalnego R. P. w Paryżu, 19, — rue Alphonse de Neuville, Paris (17).

Zamieszkali w departamentach: Nord, Pas de Calais — do Konsulatu Gen. R. P. w Lille, 45, Boulevard Carnot, — LILLE (Nord).

Zamieszkali w departamentach: Ain, Allier, Cantal, — Correze, Cote d'Or, Creuse, HauteLoire, Haute Savoie, — Haute Vienne, Isere, Jura, Loire, Nièvre, Puy de Dome, Rhone, Saone et Loire, Savoie, — do Konsulatu R. P. — w Lyonie, 202, Cours Cambetta, LYON (Rhone).

Zamieszkali w departamentach: — Algier, Oran, Constantine, Tunis Marokko, — w departamentach: Alpes Maritimes, Archede, Basses Alpes, Bouches du Rhone, Corse (Korsyka), Drome, Gard, Hautes Alpes, Lozere, Var, Vaucluse, — do Konsulatu R. P. w Marsylji, 2. place S-t. Ferreol, — Marseille (Bouches du Rhone).

Zamieszkali w departamentach: Bas Rhin, Doubs, — Haute Saone, Haut Rhin, Meurthe et Moselle, Meuse, Moselle, Vosges, Territoire de Belfort, Territoire de la Sarre, — do Konsulatu R. P. w Strasburgu, 10, rue du General de Castelnau, Strasburg (Bas-Rhin).

Zamieszkali w departamentach: Ariège, Aude, Aveyron, Basses Pyrenees, Charente, Charente Inferieure, Dordogne, Gers, Gironde, Hute Garonne, Hautes Pyrenees, Herault, Landes, Lot et Garonne, Lot, Pyrenees Orientales, Tarn, Tarn et Garonne, — do Konsulatu R. P. w Tuluzie, rue des Pyrenees, Toulouse (Haute Garonne).

Jak poradzić sobie w obecnym kryzysie

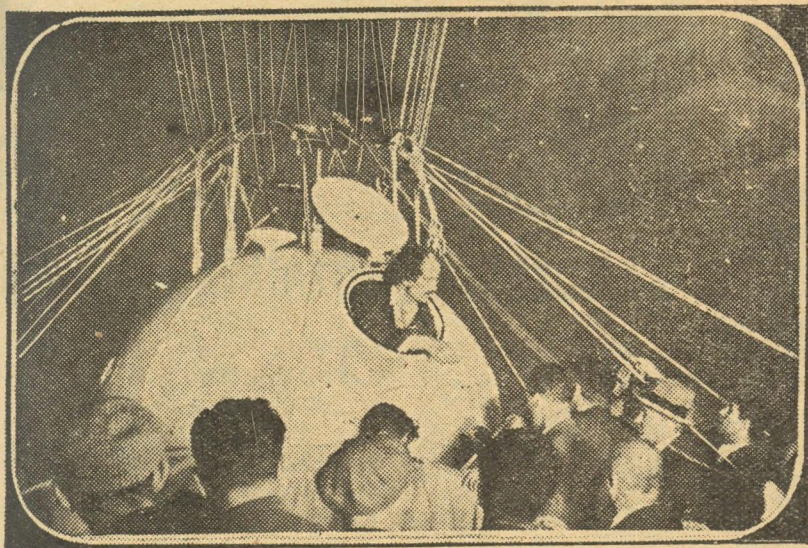
W czasach, które przeżywamy, ogólno-światowy kryzys ekonomiczny i brak pracy daje się wszędzie odczuć. Daje się on niewątpliwie najwięcej we znaki naszym rodzinom na wychodźstwie we Francji. Dużo wyjeżdża do kraju na nową biedę. Ci co zostają, walczyć już muszą niejednokrotnie z widmem niedalekiej nędzy. Zarobek ojca rodziny zmniejszony częstymi redukcjami i świętówkami nie starczy już na utrzymanie. Synowie zredukowani próżno oglądają się za pracę. Córki, które zarabiałły we fabrykach i przedsiębiorstwach, zwolnione z pracy wskutek braku zamówień. Chciałyby one i dziś pomóc ojcu, lecz trudno o pracę. Przyczyna, że dotychczas nie było nędzy, to uciulany grosz z czasu zarobków normalnych.

Na długo jednak to starczy? Ażeby znaleźć pracę na nowo, w przedsiębiorstwie lub fabryce — na to widoków niema. Kryzys w tej dziedzinie raczej postępuje, niż cofa się. Jak więc zaradzić biedzie? Można by wysłać córkę na posadę szwaczki, kucharki, pokojówki, lub t. p., które we Francji zarabiają od 400 do 500 fr. miesięcznie. Wówczas nie byłoby biedy, lżej byłoby ojcu lub matce. Jedna jest jednak trudność: Prefektury nie chcą zmieniać papierów pracy w przemyśle na papiery uprawniające do zarobkowej pracy domowej. Inna trudność to brak odpowiedniego przygotowania fachowego i brak znajomości odpowiednich posad.

Jest jednak na to rada! Istnieje już od szeregu lat polska szkoła gospodarstwa domowego w St. Ludan, pod Strasburgiem, która nietylko przygotowuje swe uczennice fachowo, ale stara się równocześnie dla nich o papiery do pracy, i o posady dobrze płatne.

Szkoła ta prowadzona jest przez polskie Siostry Służebnice Najśw. Serca Jezusowego, zwane Sercankami. Dziewczeta uczą się obok nauki religii, języka polskiego i francuskiego, rachunkowości domowej, przede wszystkim tego, co im w życiu da chleb do ręki: uczą się więc wszelkich tajemnic sztuki kucharskiej polskiej i francuskiej, wypiekania ciast, konserwowania owoców; poza tem pod fachowem nadzorem dyplomowanej nauczycielki uczą się także kroju i szycia (bielizna i krawiecczyzna), wyszywania, haftu, prania i prasowania, wogóle wszystkiego, co odnosi się do prowadzenia i utrzymania porządku w gospodarstwie. Na życzenie udziela się lekcji muzyki i pisanja na maszynie. Wychowanki po skończeniu szkoły w Ludanie otrzymują świadectwa w języku polskim i francuskim, potwierdzone przez Konsula R. P. w Strasburgu, co im zapewnia dostanie odpowiedniej posady i to dobrze płatnej, a zatem i możliwość dalszego pobytu we Francji.

Do zakładu może być przyjęta uczennica w wieku od lat 13, posiadająca pozwolenie rodziców. Opłata za naukę i całkowite utrzymanie jest bardzo niska, wynosi bowiem miesięcznie 180 franków. Nauka zaczyna się od 1-go października i trwa 12 miesięcy. Bliższych informacji udziela Dyrekcja szkoły (Adres: Ecole MENAGERE, — St. Ludan, p. Hindesheim (Bas-Rhin)).

Profesor Piccard podjął się w tych dniach drugiego lotu w stratosferę, t. zn. wysokość ponad 12 tysięcy metrów. Wystartował w Zurychu (w Szwajcarii) w stalowej, hermetycznie zamkniętej gondoli, poczem wznosił się na wysokość 18.500 metrów, poczem się opuścił we Włoszech niedaleko Brescia. Jest to największa wysokość, jaką dotąd osiągnięto. W przestworzach panowało, jak stwierdza prof. Piccard, lodowate zimno. Wyniki naukowe lotu są ogromne.

WIELKIE UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWE

W CZĘSTOCHOWIE

Częstochowa przybrała odświętną szatę: odnowiono — wiele domów, naprawiono ulice, w zieleni i kwiaty oraz chorągiewki o barwach narodowych i papieskich przystrojono domy, także wystawy sklepowe nocą iluminowane przedstawiają się bardzo ładnie.

Zapanował powszechnie podniosły nastrój religijny. Teatr miejski wystawił misterjum religijne Calderona — p. t.: «Tajemnice Mszy św.». Na premierze obecni byli przedstawiciele duchowieństwa i władz. Kina wyświetlają filmy treści religijnej, jak «Watykan», «Golgota», — «Chrystus» i in. Napływają tłumnie pielgrzymki, jedna za drugą, już od piątku. Wiele z nich przybywa z własnymi orkiestrami. Pogoda dopisuje. Na czas ukończono prace nad regulacją placu Podjasnogórskiego i budowę Alei Sieńkiewicza. W sobotę w południe zarząd miasta oddał te tereny do użytku publicznego. Także przygotowywana od kilku tygodni po zakończeniu Kongresu Eucharystycznego wystawa Kościelna została otwarta w sobotę.

Uroczystości jubileuszowe zaczęły się w sobotę wieczorem o godz. 19 wielką procesją Marjańską, w której wzięły udział wszystkie stowarzyszenia religijne Częstochowy i okolicy, duchowieństwo i tysięczne rzesze pątników. Wieża Jasnogórska i t. zw. «szczyt», oświetlone rzeźbiście, a na samym wierzchołku wieży umieszczono duży krzyż, ubrany w zieleni i iluminowany. Wywiera to bardzo silne wrażenie.

W niedzielę, 14 bm. uroczystości zaczęły się od Prymarji. Już od wczesnego rana napływają do Częstochowy pielgrzymki. Ósm specjalnych pociągów przybywa z m. Łodzi, wioząc 20.000 pielgrzymów pod osobistym przewodnictwem J. E. ks. biskupa Tymienieckiego, pasterza diecezji łódzkiej. Wagon 1 i 2-giej klasy idzie pusty, — gdyż ks. biskup i towarzyszący mu księża prałaci jadą wspólnie z robotnikami klasą trzecią. W Częstochowie powitał pielgrzymkę J. E. ks. biskup Kubina. Inne pielgrzymki przybywają koleją, autobusami i pieszo. Wszystkie pod przewodnictwem swych duszpasterzy. Komisja kwaterunkowa w Częstochowie rozdziela noclegi wszystkim zgłaszającym się.

Fale ludzkie przelewają się przez wrota klasztorne, by

dotrzeć do kaplicy z cudownym obrazem. Na sumę pielgrzymki ze sztandarami ustawiają się na olbrzymich terenach, urządzonych pod Szczytem, gdzie odprawia się nabożeństwo. Megafony ułatwiają słuchanie mszy św., odprawianej przez J. E. ks. biskupa Kubickiego z Sandomierza, oraz kazania, które wygłosił ks. prał. Marchewka z Jędrzejowa.

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się z udziałem J. E. ks. Kardynała Prymasa i p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Na powitanie dostojników Kościoła i Państwa ustawiły się pielgrzymki ze sztandarami, duchowieństwo zaś utworzyło szpaler. Niestety, z powodu uszkodzenia samochodu w drodze, ks. Prymas nie mógł przybyć w oznaczonym terminie. P. Prezydent przybył do Częstochowy o godz. 18 min. 20. Po uroczystych powitaniach na granicy powiatu i u stóp Jasnej Góry, generał OO. Paulinów, o. Pius Przeździecki, w uroczystej procesji wprowadził go do kościoła. Następnie na wały klasztorne — wyszła wielka procesja eucharystyczna, celebrowana — przez ks. biskupa Tymienieckiego. Procesja po okrężeniu klasztoru weszła na Szczyt do ołtarza, gdzie umieszczono monstrancję z Najśw. Sakramentem. Duchowieństwo z ludem odśpiewało litanję do Serca Jezusowego, poczem na kazalnicę wstąpił ks. biskup Kubina, wygłaszając kazanie, poświęcone jubileuszowi.

Ks. Biskup wskazał na nierozzerwalną łączność, jaką w ciągu dziejów panowała pomiędzy Jasną Górą a państwem polskim, oraz na przemożną opiekę Matki Boskiej nad narodem, opiekę, która uwidoczniła się w szczególny sposób w chwilach cierpień i wielkich wydarzeń. U stóp Matki Boskiej w dniu jej jubileuszu zebrał się cały naród, cała Polska — mówił ks. Biskup. Niema miasta, — niema wsi, skądby nie przybył pielgrzym, by wziąć udział w uroczystościach jubileuszowych. I jak dawniej, tak i dziś naród szuka pomocy i pociechy u Tej, która mu zawsze była wspomożycielką i Opiekunką. Szuka dziś — zwłaszcza, kiedy kryzys, bezrobocie, i nędza dokucza, kiedy ginie świat stary i z chaosu ogólnego ma powstać nowe życie i nowa era dla ludzkości. Zachwiał się cały porządek ludzki, gdyż ludzkość oddaliła się od Stwórcy, nakazy religijno-moralne przestały mieć wpływ na życie publiczne. Tylko świat Boży pozostał niewzruszony. Wrócić do Boga, można przez modlitwę i przez czyn. Przypomniawszy, że Chrystus Pan zawsze — jak mówi

Ewangelja — przed większym zdarzeniem dłuższy czas spędzał na modlitwie, dostojny kaznodzieja wezwał Polskę do modlitwy i czynu, by mogła spełnić swe wielkie dziejowe posłannictwo. W czasie kazania przybył J. E. ks. Kardynał Prymas Hlond. Nabożeństwo zakończono odśpiewaniem «Święty Boże».

Przez całą noc odbywała się adoracja przed Najśw. Sakramentem, wystawionym na ołtarzu przed Szczytem. Olbrzymie tłumy zalegały plac przed Jasną Górą.

W poniedziałek, jak dnia poprzedniego, nabożeństwa rozpoczęły się od prymarii. Tego dnia uroczystość na Jasnej Górze miała potrójny charakter. Było to bowiem święto Wniebowzięcia N. P. M., 550-letni jubileusz przeniesienia cudownego obrazu z Bełza, oraz rocznica Cudu nad Wisłą. Ten potrójny charakter uroczystości znalazł swe podkreślenie w kazaniu o. Roztworowskiego. Procesja z cudownym obrazem, który wynieśli z kaplicy ojcowie Paulini, wyruszyła o godz. 10,30. W chwili, gdy obraz ukazał się na dziedzińcu, wśród tłumów pątniczych rozległ się głośny płacz.

Sumę pontyfikacyjną celebrował ks. Prymas, a kazanie na temat: «Czem jest i była dla polskiego życia religijnego Częstochowa?» — wygłosił o. Roztworowski. — Kaznodzieja, mówiący do blisko półmilionowej rzeszy pielgrzymów, wskazał m. in. na te momenty w dziejach naszych, w których jedyną ostoją była dla Polski pomoc Marji. Po kazaniu wszyscy, stojąc, odśpiewali «Wierzę w Boga», a po sumie J. E. ks. Kardynał Prymas udzielił zebrany błogosławieństwa. Na zakończenie odśpiewano «Boże, coś Polskę», oraz «My chcemy Boga».

Po nabożeństwie w refektarzu klasztorным odbył się obiad, w którym wzięli udział p. Prezydent Rzeczypospolitej, ks. Prymas, ks. ks. Biskupi, — przedstawiciele — władz oraz całe zgromadzone w Częstochowie duchowieństwo. Obiad miał charakter zwykłego posiłku zakonnego. Usługiwali ojcowie Paulini, wraz z o. Generałem.

Według obliczeń ilość uczestników pielgrzymek wynosiła przeszło 400.000 osób.

W ostatnim dniu wieczorem uroczystości zostały zakończone. Grupa nieznanymi osobnikami wpadła na dziedziniec klasztorny i poczęła przewracać klęczących, — strzelając z rewolwerów w górę, siejąc popłoch i krzyząc, że ludzie zupełnie bezcelowo się modlą i że za chwilę nastąpi wielka strzelanina. Powstała olbrzymia panika. Stało się to w chwili, kiedy po nabożeństwie wieczornem kazanie ze Szczytu wygłaszał o. Paulin Alfons Jędrzejewski. Sytuację uratował ks. Biskup Kubina, który przemówił do rzeszy, tłumacząc, że wszyscy są pod opieką Bożą i że nikomu nie zlego się nie stanie. Policja rozpoczęła poszukiwania. Wzburzona do głębi opinia katolicka żywi przekonanie, że sprawcy zbrodnicygo zuchwalstwa zostaną wykryci i pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

KOMUNIKAT

Oficjalne Polskie Biuro Podróży «ORBIS» — 30, Bd. des Capucines w Paryżu zawiadamia, że p. Inżynier Władysław SKOPKOWSKI przestał być jego przedstawicielem na LIEGE i okolice w Belgji.

KTO NIE ZAPŁACIŁ

PRENUMERATY, NIECH SPEŁNI SWÓJ OBOWIĄZEK!

Leczenie wszelkich chorób Chorym Nerwowym Osłabionym

KALEFLUID wyciąg z gruczołów życiodajnych młodego zwierzęcia, — a więc — najpotężniejsze lekarstwo naturalne, nasycia cały organizm życiotwórczymi WITAMINAMI, — które czyszczą krew, wydalają z niej szkodliwe zanieczyszczenia, usuwają przyczyny chorób. Spróbuj **KALEFLUIDU**, a zdobędziesz zdrowie i siły, odzyskasz radosną i młodzieńczą energję. — **BEZPŁATNIE** wysyłamy broszurę dla zapoznania się z **KALEFLUIDEM**. — Piszcie do nas po polsku, a wyślemy Wam ten cudowny lek. — Opłata przy odbiorze.

F. KALEFLUID

49, rue Balagny — PARIS (17°)

WYZDROWIENIE

Przeczytaj z uwagą, co piszą wyzdrowieni: Matejczak Etienne, 2 rue de Coupigny, Hersin — Coupigny (P. de C.)

« Jestem zachwycony cudownym skutkiem **KALEFLUIDU**, który za 15 dni przyniósł mi więcej zdrowia, niż wszystko, co dotychczas używałem za 18 miesięcy ».

KALEFLUID jest nagrodzony 5 ZŁOTEMI MEDALAMI i 5 GRAND PRIX — na wystawach w Paryżu, Londynie, Rzymie, Brukseli.

TANIE I PEWNE

LECZENIE

przeziębienia, — kaszlu, — chorób płucnych, za pomocą

BRONCHOFLUIDU

Przeziębienie, bronchit, katar oddechowych organów, — grypa, astma, duszność, wszelkie choroby gardła i płuc leczą się szybko, niezawodnie — **BRONCHOFLUIDEM**. — Nawet po użyciu kilku tabletek **BRONCHOFLUIDU**, chory odczuwa polepszenie. — Cena 14.85 fr.

LECZENIE ZATWARDZENIA ŻOŁĄDKA, — CHOROBY — TRAWIENIA I WĄTROBY

GASTROFLUID jest medykamentem, który reguluje działalność wątroby. Leczy zatwardzenie, jak również choroby z tejże przyczyny pochodzące: zatrucie krwi, choroby wątroby, ostre i chroniczne zapalenie kiszek, choroby skóry, hemoroidy, bicie serca, bezsenność itd. Cena 12.75 fr.

SZCZĘŚCIE, RADOSĆ I SPOKÓJ RODZINNY STWARZA ZDROWĄ KOBIECĘ

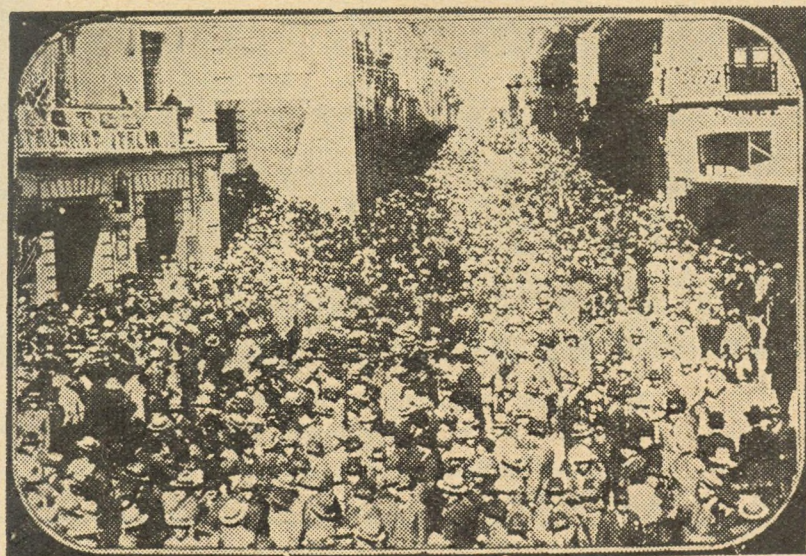
Odmłodzenie i leczenie organizmu «**OWKALINEM**» — ważnem jest szczególnie dla kobiet po 32 roku życia, — gdyż «**OWKALIN**» chroni skórę od uwiędnięcia i przedwczesnej starości. Oprócz tego «**OWKALIN**» daje nadzwyczajne rezultaty przy anemji, nieprawidłowych miesiączkowaniach i przy wszystkich chorobach kobiecych, jak to: neurastenja, reumatyzm, podagra, diabet, upławy, ból głowy, bezsenność itd. — Cena 26.50 fr.

Piszcie do nas, a my Wam wyślemy cudowny lek ten i opis użycia. Opłata przy odbiorze. — Przesyłka na nasz koszt w razie zamówienia niemniej, jak 2 pudełek.

Piszcie do nas po polsku na adres:

LABORATOIRE F. KALEFLUID

49, Rue Balagny, — PARIS (17°)

KALENDARZYK

Sierpień

28 Niedziela	Augustyna b. w.
29 Poniedziałek	Ścięcia św. Jana
30 Wtorek	Róży Limańskiej.
31 Środa	Rajmunda, Izabeli.

Wrzesień

1 Czwartek	Idziego op.
2 Piątek	Stefana, kr. węg.
3 Sobota	Szymona Słupnika.

Wojna między Boliwią a Paragwajem wybuchła na dobrze. Państwa te posprzeczają się o niezajęte terytoria. Na obrazku widzimy tłumy zalegające ulice miasta La Paz w Boliwii, aby manifestować przeciw Paragwajowi.

Ofiara obowiązku (15)

Mer mówił:

— Ponieważ zakrystjana nie było i nie ma go dotąd według świadectwa proboszcza, nie potrzebujemy zatrzymywać się tu dłużej. Istotnie jest tu zimno i przewiewnie. Czy klasztor niema innego wyjścia, prócz tej furty?

— Są jeszcze drzwi od tylnej strony krużganku, zamknięte jednakże, jak się przekonałem — rzekł żandarm.

— Dobrze, ks. proboszczu, czy niema innych schodów, wiodących z jego mieszkania na parter?

— Są jeszcze boczne schody na końcu pawilonu Magdaleny, które schodzi się do wielkiej kuchni klasztornej, — gdzie obecnie znajduje się prasa do tłoczenia oleju. Ponieważ jednak zwykle miejsce to jest zamknięte, więc pani Blanchard nie mogła iść tą drogą. Możliwe jest jednak, że poszła przez oratorium, aby pomodlić się przed Najświętszym sakramentem i zeszła potem schodami zakrystijnymi do krużganka.

Ks. Montmoulin mówił te ostatnie słowa drżącymi ustami, — wiedział, że znajduje tam zamordowaną.

— Niech nas proboszcz prowadzi zaraz tą drogą — mówił mer.

Szedł tedy kapłan krużgankiem ku kościołowi, trzej panowie za nim. Odmawiał cicho «De profundis» i przygotowywał się na straszny widok trupa. I tutaj świecono w każdym zakątku za każdą kolumną krużganka, ale i tu bezskutecznie. — Na kapitelach ożywiały się fantastyczne maski zwierząt i djabłów i nieprzyjemne uczucie ośladło wszystkich, kiedy w ciemnym, pustym kolumnianym ganku słyszeli tylko echo własnych kroków. Każdy miał to samo uczucie, że o tym czasie, w nocy, nie chciałby się znaleźć samotnie w tym krużganku; nikt jednak nie przyznałby się głośno do tego.

— Czy to kto idzie z tamtej strony pytał mer.

— To tylko echo naszych kroków, — odparł proboszcz.

— Która godzina? — spytał pisarz gminny.

— Pewnie zaraz wybije dwunasta. — Przecież nie boi się pan duchów, — próbował żartować notariusz.

— Człowiek oświecony i obawa przed duchami! — zamruczał prawie obrażony pisarz.

— Co znajdowało się poprzednio na miejscu okolonem przez krużganek? — zapytał mer.

— Cmentarz zakonnic — odrzekł proboszcz. Drogą tą prowadzono ciała z kościoła i dlatego furta, którą właśnie przestępujemy, nazywa się furta śmierci. Stąd te ornamenty u góry.

Z temi słowy uniósł lampę i oświetlił wykute w kamieniu trupy głowy z napisem: Hodie mihi, cras tibi. «Dziś mnie, jutro tobie», — przetłumaczył.

— Tyle łaciny rozumiemy i my księżo proboszczu! — rzekł gniewnie mer, który nie lubił gdy mówiono o śmierci.

Ks. Montmoulin otworzył furte i znaleziono się w miejscu, gdzie wisały sznury od dzwonów.

— Czy ta furta zawsze jest otwarta? — pytał burmistrz.

— Tak samo jak wszystkie wewnątrz klasztoru — odpowiedział proboszcz. — Tutaj trzy razy dziennie dzwoni się na «Aniół Pański».

— Kto robił to w czasie nieobecności zakrystjana?

— Dzisiaj rano dzwoniłem ja sam; w południe i wieczorem uczynił to sąsiad Jacques, który zwykle zastępuje zakrystjana, — objaśnił proboszcz.

— Zatem w południe nie zauważył nic podejrzanego, — mówił mer, oglądając się podejrzliwie dookoła. Przystąpił potem do drzwi zakrystji, znajdujących się naprzeciwko furty śmierci i próbował ją otworzyć.

— Drzwi te otwarte są tylko w czasie nabożeństwa, — rzekł proboszcz. — Ja sam zamknąłem je dzisiaj po Mszy św., i zabrałem klucz do swego pokoju.

— Zatem tutaj nie można szukać zaginionej — powiedział mer i zwrócił się ku kręconym schodom, które były tak wąskie, że dwie osoby nie mogły iść obok siebie.

Proboszcz szedł naprzód unosząc lampę w górę, aby świecić idącym w jego ślady. Za nim szedł mer; pisarz i notariusz szli na końcu.

Ks. Montmoulin stanął teraz na progu schodów i mimowoli rzucił niepewne spojrzenie na drzwi komórki. Mer zauważył to spojrzenie i zapytał, dokąd te drzwi prowadzą.

— Do komórki, gdzie składa się różne sprzęty i stare rupiecie, — odpowiedział proboszcz i chciał iść dalej. Ale mer chwycił już za lampę i pchnął drzwi. Wpadające światło lampy oświeciło na chwilę, nakrytego całunem trupa, potem zgasił lampę przeciąg spowodowany szybkim otwarciem drzwi i wybitym oknem komórki.

— Co to było to, co leżało na podłodze? — zapytał mer — przyszedłszy pierwszy do siebie.

(C. d. n.)

KRONIKA POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ WE FRANCJI

Przy licznych udziałach rodaków z Paryża i okolicy odbyły się w niedzielę i poniedziałek jako w dzień Wniebowzięcia Najśw. Marii Panny w Kościele Polskim w Paryżu uroczyste nabożeństwa z okazji 12 rocznicy «Cudu nad Wisłą» i 550-lecia sprowadzenia Obrazu Matki Boskiej na Jasną Górę. Kazania wygłosili ksiądz prof. Gierczyński z Trzemeszna, Spychalski z Paryża, Leszczyński i Kaulberz z Rzymu.

W poniedziałek 15. sierpnia obchodziła kolonja polska w Roubaix (Północna Francja) uroczystość jubileuszową sprowadzenia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej z Betza na Jasną Górę, w której uczestniczyło 600 Polaków. W uroczystości wzięli także udział ks. dziekan Radwański w zastępstwie ks. Rektora i p. Kara, konsul generalny z Lille. Na przedpołudniowym nabożeństwie wygłosił kazanie ksiądz Glapiak z Lens, a na południowej akademii przemawiał ksiądz dyrektor Leśniewski z Roubaix, n. t.:

DZIECI POLSKIE, URODZONE WE FRANCJI

muszą posiadać kartę tożsamości, jeżeli ich nie naturalizowano

Według ustawy z sierpnia 1927 roku, każdy obywatel obcokrajowiec, który skończył 15 lat życia, musi posiadać kartę tożsamości dla obcokrajowców i kartę immatrykulacyjną (białą) z merostwa.

Pozostaje zapytanie, czy i dzieci urodzone we Francji są obcokrajowcami.

Dzieci urodzone we Francji z rodziców obcokrajowców, posiadają obywatelstwo rodziców, a zatem są obcokrajowcami. Oczywiście, pod warunkiem, że dziecko nie przyjęło obywatelstwa francuskiego. Sposoby przyjmowania obywatelstwa francuskiego są trzy: przez urodzenie, przez dośnięcie do pełnoletności i naturalizację.

Uzyskanie obywatelstwa francuskiego przez urodzenie — przedstawia się następująco:

Dzieci rodziców obcokrajowców mogą przed dośnięciem do pełnoletności uzyskać obywatelstwo francuskie, jeżeli rodzice w ich imieniu złożą odpowiednią deklarację w sądzie pokoju. Innych formalności niema.

Uzyskanie obywatelstwa francuskiego przez dośnięcie do pełnoletności jest automatyczne, jeżeli ową osobą nie zgłosi wniosek o uchylenie francuskiego obywatelstwa. Ustawa, bowiem (Chapitre I. — Code Civile, artykuł 8., par. 4. z dn. 26 czerwca 1889). mówi:

Każdy osobnik urodzony we Francji z rodziców obcokrajowców, który w chwili dośnięcia do pełnoletności zamieszkuje we Francji — jeżeli w roku następującym po dośnięciu do pełnoletności (21 rok życia) nie uchyli się od swych praw i dowiedzie, że zachował obywatelstwo rodziców, jest obywatelem francuskim.

Pozatem istnieje sposób nabywania obywatelstwa przez naturalizację.

Zatem, jak wynika z powyższych wywodów, dzieci polskie urodzone we Francji po dośnięciu do 15 roku życia zobowiązane są do posiadania karty tożsamości, jeżeli zachowały obywatelstwo rodziców.

Dzieci urodzone we Francji, mające ojca obcokrajowca i matkę obywatelkę francuską, zachowują obywatelstwo ojca. Mogą one również skorzystać z nabycia obywatelstwa francuskiego, opisany powyżej sposób. Dzieci mające matkę obywatelkę, innego państwa a ojca obywatela francuskiego są Francuzami.

Dzieci opłacają za kartę tożsamości tę samą sumę co i rodzice.

«Polska w niebezpieczeństwie, a Jasna Góra», Udany obchód wzbudził silny oddźwięk także w regionalnej prasie francuskiej, jak «la Croix du Nord», «Journal de Roubaix».

21 sierpnia odprawił ks. Rektor Łagoda uroczystą mszę św. żałobną w asyście ks. ks. Leszczyńskiego i Kaulbersza z Rzymu za duszę ś. p. Michaliny Mościckiej, żony Prezydenta R. P. Absolutio ad tamam odśpiewał ks. dr. Łuczak. W nabożeństwie wzięła udział polonja paryska i personel Ambasady R. P. z p. Ambasadorem Chłapowskim na czele.

W poniedziałek, dnia 22. b. m. rozpoczęto prace nad odrestaurowaniem Kościoła Polskiego w Paryżu. Prace potrwać około 3 tygodnie. W tym czasie nabożeństwa odbywać się będą tylko w niedzielę i święta.

Ks. Rektor wyjechał na tydzień.

Duszpasterstwo w Argenteuil objął zastępczo ks. Koneczny z Rzymu w miejsce ks. Kaulbersza, który wraca do Rzymu.

Zródło zdrowia Lekarstwo REZILO

Wyciąg z roślin i korzeni leczniczych, wypróbowany przez wiele pokoleń dla wzmocnienia organizmu i oczyszczenia go z zarazków, powodujących choroby, rzadko wyleczalne przez nowoczesną medycynę, jako to: **egzema, wilk, reumatyzm, syfils, tryper, niemoc płciowa, suchoty (tuberkulozy), epilepsja, hemoroidy, astma, krwawienie, wrzody żołądka i choroby kobiece.** Schudnięcie zagwarantowane. — Metoda naturalna. Leczenie środkiem — REZILO, — nie tylko wzmacnia i odmładza organizm, ale i leczy radykalnie wszystkie wyżej wymienione choroby, co jest potwierdzone przez listy dziękczynne chorych. — Żądajcie naszych prospektów, kosztu pocztowe 2 fr. — Sprzedaż, wysyłka na prowincję, zagranicę. — Adresować:

LABORATOIRE «SPECIFIQUE REZILO»

52, rue du Fbg St. Martin, PARIS (10), Tel. Nord 82-86.

LISTY DZIEKCZYNNY:

Nieniejszym komunikuję, że uczułem ulgę w ogólnym stanie mego zdrowia po przyjęciu dwóch butelek lekarstwa «SPECIFIQUE REZILO».

Cierpiąc na egzemę, — w ciągu lat 9 wypróbowałem najmożliwszych sposobów leczenia zgodnie z receptami lekarzy. Do tego czasu zupełnie nie wyzdrowiałem.

Zaś, — obecnie po dwutygodniowym kursie leczenia już nastąpiła znaczna poprawa w procesie choroby i ja teraz z całą pewnością wyzdrowieję.

SAWICZ

20, Av. Edouard-Vaillant, Boulogne s. S.

Ja zachorowałem na tuberkulozę płuc. Po skonstatowaniu lekarzy, to ja miałem silnie uszkodzone lewe płuco. Lekarze dali do zrozumienia, że na wyleczenie jest mało nadziei. Jestem człowiekiem biednym i wszystko ile pieniędzy miałem, to poszło na różnego rodzaju lekarstwa.

Przypadkowo przeczytałem ogłoszenie «SPECIFIQUE REZILO». — Po pierwszej butelce ja poczułem ulgę, a po trzeciej butelce ja zupełnie przyszedłem do siebie, i poszedłem do doktora w celu zbadania płuc moich. Doktor po zbadaniu oświadczył, że moje płuca zupełnie są zdrowe i znaków tuberkulozy nie znalazł.

Zyczącym ja gotów jestem napisać przezemnie potwierdzić i wszystko szczegółowo opowiedzieć.

Przynoszę głębokie podziękowanie «SPECIFIQUE REZILO» i życzę im pełnego powodzenia w ich korzystnym dla ludzi interesie.

MICHAŁ ALENKA

53, rue Claude-Decaen, Paris (12).

ZWROT W SOWIETACH KU GOSPODARCE ROLNEJ

W czasie wszechukraińskiej konferencji stronnictwa komunistycznego prezes rady komisarzy ludowych Mołotow wygłosił przemówienie, poświęcone całkowicie kwestii zbioru zbóż oraz gospodarki rolnej, sprawom zbioru oraz zagadnieniom składnic zbożowych. Mołotow oświadczył, iż sprawa rozbudowy przemysłu do tego stopnia zaabsorbowała organizację i jej kierowników, iż w pewnych wypadkach nie poświęcono dostatecznej uwagi podniesieniu gospodarstwu rolnictwa. Szczególnie zauważyć się to dało na Ukrainie, gdzie rozbudowa takich instytucji, — jak fabryka traktorów w Charkowie, Dniprelstan itd., — całkowicie pochłonięła uwagę gospodarczych sfer kierowniczych. Przechodząc do zagadnień rolnych, Mołotow — zwrócił uwagę na fakt, iż cztery piąte powierzchni zasianej jarem zbożem należy do Sowchozów i Kołchozów. — W okresie ostatnich 3-ich lat powierzchnia plantacji buracznych na Ukrainie powiększyła się 2-krotnie, plantacji lnu półtora raza. W ostatnim 2-leciu przeprowadzono na Ukrainie plantacje bawełny, które obecnie zajmują — przestrzeń 200.000 ha. Omawiając przyczyny rozwoju — plantacji roślin przemysłowych, Mołotow doszukuje się ich w zwycięstwie zasady kolektywistycznej w gospodarce rolnej.

W ostatnim roku szereg okręgów rolniczych a mianowicie: Wołgi centralnej, Syberji wschodniej, Kazakstanu, ucierpiało z powodu nadmiernej suszy; w związku z tem w ostatnich miesiącach państwo zmuszone było dostarczyć tym okręgom ziarna pod zasiew; w r. b. zauważyć się daje cofnięcie się obszaru zasiewów na Ukrainie w stosunku do r. z. Zdaniem Mołotowa fakt ten jest wynikiem błędów popełnionych przez kierowników kołchozów i braku wskazówek udzielanych włościanom. Wogóle jednak na zasadzie dotychczasowych danych stwierdzić można, iż tegoroczne zbiory przewyższą zeszłoroczne o blisko 500 milionów pudów.

Po wykonaniu programu składanie zbóż, nadwyżki znajdujące się u producentów oddane będą do wolnego obrotu handlowego, za pośrednictwem Kołchozów, które tym sposobem z jednej strony zwiększą interes członków Kołchozów w powiększeniu zasiewów i w konsekwencji zbiorów zbóż, z drugiej zaś strony przyczynią się do wzmoczenia wyżywienia mas pracujących w miastach. Omawiając następnie kwestję dostaw produkcji przemysłowej na wieś, Mołotow uważa, iż w r. b. ilość towarów przemysłowych, dostarczona rolnikom zwiększyła się w dwójnasób w stosunku do r. z. Fakt ten wytwarza korzystne warunki dla realizowania planu rolnego za pośrednictwem Kołchozów i producentów indywidualnych.

WOBEC ZMNIEJSZENIA SIĘ LICZBY URODZIN WE FRANCJI

Francuska liga rodzin zebrana na kongresie w Grenoble wysunęła następujące żądania: posiadanie dodatkowego prawa głosu dla ojców rodziny z trojgiem dzieci, — rozszerzenie i podwyższenie premji na rodziny, przedstawicielstwa w komisjach na których poruszane są — sprawy odnośne, dalsze zmniejszenie gminnych i departamentalnych podatków, zrównanie sierot licznych rodzin z sierotami, będącymi wychowankami państwowymi.

Powyższe postulaty zostały przedstawione kandydatom przed wyborami do izb i już teraz z odpowiedzi można sądzić, że punkty 2, 3, i 4 uzyskały prawie jednomyślną zgodę. Punkt ostatni ma być jeszcze rozpatrywany.

Obliczono we Francji, że skutkiem stałego zmniejszania się przyrostu ludności, ilość stojących do wojska w roku 1935 będzie wynosiła 136.000. W roku 1930 ilość poborowych wynosiła 258.000, a więc niemal o dwa razy więcej. Ilość rodzin we Francji wynosi obecnie mniej więcej połowę narodzin z przed 60 laty.

PO ŚMIERCI RENE BAZIN. ŻAŁOBA FRANCJI KATOL.

20-go lipca wieczorem zakończył życie znany pisarz francuski i członek Akademji René Bazin. Odwaga i wiara, które przez całe życie jego stale mu towarzyszyły, nie opuściły go również i w obliczu śmierci: umarł w stanie zupełnej przytomności umysłu i z wielkim spokojem.

Przed samą agonją, gdy u wezgiłowia umierającego zebrała się rodzina, wargi jego poczęły szeptać ostatnią — modlitwę ku Bogarodzicy: Magnificat. Miesiąc przed — śmiercią, będąc obłożnie chorym, codziennie René Bazin przyjmował Komunię św., którą mu przynosił kapłan-przyjaciel. W miesiącach choroby dyktował swą ostatnią pracę: «Un monastere de Saint Pierre Fourrier: les Oiseaux», w której z godną podziwu siłą ducha porusza w związku z encykliką «Quadragesimo anno» kwestję robotniczą.

Nie tylko świat katolicki, ale i cała elita umysłowa europejska utraciła w nim niezwykłą jednostkę, której odwaga cywilna w wygłaszaniu swych przekonań, głęboka wiara, oraz wybitny talent mogą być przykładem dla — wszystkich.

NIEMAL WSZĘDZIE DOBRE ZBIORY

Według wiadomości Międzynarodowej Komsiji Rolniczej, zbiory zapowiadają się jak następuje:

W Anglii perspektywy nie są zadawalające, przyczem gorzej przedstawiają się zboża jare od ozimych, podobnie poniżej przeciętnych. Z krajów południowo-europejskich, Jugosławji i Węgier — nadchodzą informacje, że tego-

roczne urodzaje pszenicy będą znacznie gorsze niż w roku ubiegłym. — W szczególności Jugosławia liczy się z urodzajem o 20 do 30 procent niższym. Przewidywane zbiory żyta na Węgrzech i w Austrii zapowiadają się natomiast pomyślnie. — W Czechosłowacji spodziewają się — że tegoroczny zbiór pszenicy będzie wyższy od średniej wieloletniej. W Bułgarii spodziewają się urodzajów nie gorszych niż w roku poprzednim. Z Rumunii donoszono o niepomyślnych zapowiedziach urodzaju. Urodzaje w Niemczech zapowiadają się pomyślnie. Przewidywane są nadwyżki wywozowe nawet pszenicy. W Ameryce północnej przewidywane są urodzaje pomyślne. W Kanadzie — bardzo dobre. Na południowej półkuli określają urodzaj jako zadawalniający.

Odbija się to wyraźnie na kształtowaniu się cen zboża w ciągu ostatniego miesiąca. Ceny zniżkują na całej linii. Bez wątpienia zniżka nie jest wielka, — ale stała.

ANGLIKAŃSKI ARCYBISKUP PRZECHODZI NA KATOLICYZM

Dotychczasowy arcybiskup kościoła anglikańskiego w Kaledonii koło Capetown w Afryce przeszedł dnia 1-go lipca r.b. na łono Kościoła katolickiego. Arcybiskup Engleheart p racował od 1898 roku w kolonjach afrykańskich — gdzie poświęcał się w ciągu dwudziestu lat dziełu niesienia pomocy trędowatym. W r. 1918 arcybiskup zbudował koło Capetown dom dla uleczonych trędowatych. Dom ten stał się jednocześnie schroniskiem dla emerytowanych księży. Roku zeszłego arcybiskup Engleheart zrezygnował ze swego stanowiska w Afryce, powrócił do Anglii i przeszedł na katolicyzm.

ZGON SŁAWNEGO ASTRONOMA JEZUITY

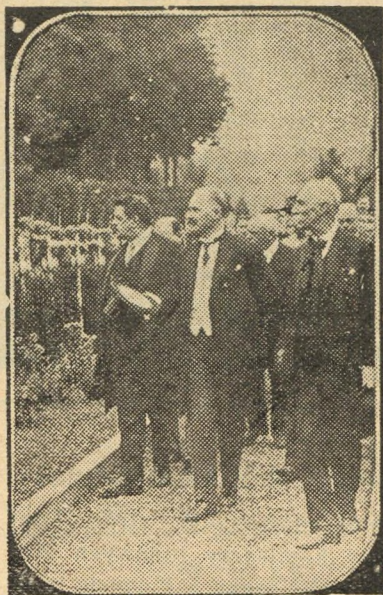
Z Barcelony donoszą o śmierci słynnego założyciela hiszpańskiego obserwatorium w Ebre, ojca Ricarda Cirera. Zmarły astronom należał do największych autoritetów w dziedzinie naukowej. Urodził się w r. 1864. W 1880 r. wstąpił do zakonu OO. Jezuitów. W osiem lat po wstąpieniu do zakonu wyznaczony przez swego przełożonego do meteorologicznego obserwatorium w Monili, — gdzie przebywał jako uczeń znakomitego Faura. Sławę swą zawdzięczał Cirera głównie odkryciu pól magnetycznych na Filipinach. Liczne podróże, odczyty, dalsze odkrycia, wyrobiły mu uznanie w świecie naukowym. Należał do niezliczonych towarzystw naukowych, pisywał mnóstwo artykułów z rozlicznych czasopismach. Najlepszym dowodem, jak bardzo zmarły astronom cenionym był w Hispanji, jest fakt, że nowy rząd socjalistyczny jego kraju, wydalaając zakon Jezuitów, jego samego, pomimo, że również do tego zakonu należał, pozostawił w spokoju.

ZGON MAŁŻONKI P. PREZYDENTA RZPLITEJ

Dnia 18 b.m. rozstała się z tym światem ś. p. Michalina z Czyżewskich Mościcka, małżonka p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Ostatnich Sakramentów udzielił chorej p. p. prezydentowej ks. kapelan Bojanek. Nabożeństwo żałobne przy zwłokach ś. p. prezydentowej Mościckiej odbyło się w archikatedrze św. Jana w Warszawie w sobotę dn. 20 b. m. o godz. 10 rano, poczem nastąpiła eksportacja zwłok na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego.

Ś. p. Michalina Mościcka od wczesnej młodości brała wybitny udział w ruchu niepodległościowym i społecznym. Była kochającą żoną, wierną towarzyszką życia swego małżonka, dobrą i troskliwą matką swych dzieci.

W okresie prezydentury swego małżonka, ś. p. pre-

W tych dniach nastąpiło otwarcie nowego kanału rzeki Mozeli w obecności prezydenta republiki p. Lebruna, i premiera ministrów Herriot'a. — Przy tej sposobności wysocy dostojnicy zwiedzili w Mars-la-Tour groby poległych w wojnie niemiecko-francuskiej w roku 1870 żołnierzy.

zydentowa Mościcka oddawała się dziełom miłosierdzia chrześcijańskiego. — Stała na czele licznych komitetów, niosących pomoc dla dotkniętych klęską żywiołową, nieszczęściem lub biedą. Jej staraniem powstały w Spale, siedzibie letniej Prezydenta państwa, bursa i szkoła powszechna dla miejscowej dziatwy. Ś. p. prezydentowa Mościcka osobiście dbała o naukę religji i o kapelana dla tych zakładów.

W czasie swej długiej choroby ś. p. prezydentowa Mościcka cierpliwie i z poddaniem się woli Bożej znosiła swe ciężkie bóle.

Wieczny odpoczynek racz jej dać Panie!

SPADEK BEZROBOCIA O 9.508 OSÓB

Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 13 bm. wynosiła 205.720 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia stanowi spadek liczby bezrobotnych o 9.508 osób.

Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 86.696 osób. W porównaniu z tygodniem poprzednim bezrobocie na Śląsku zmniejszyło się o 1.641 osób.

Liczba bezrobotnych w Łodzi wykazuje zmniejszenie się o 502 osoby i w dniu 13 bm. wynosiła 86.696.

W OSTATNIM TYGODNIU

20 panien i 10 wdówek z posagami od 3 do 15 tysięcy fr. i więcej, zgłosiło się z prośbą, o wyszukanie im stosownych partji, do wyjścia za mąż.

Kawalerowie i wdowcy, korzystajcie więc z dobrych okazji do poprawy waszego bytu i znaczenia, przez dobry ożenek i zgłaszajcie swe oferty, załączając 1 frank znaczkami na bliższe wyjaśnienia. — Adres: «UNIVERSUM», 175, rue de Paris — LILLE (Nord).

KAWALER POLAK

postawny, energiczny, średnio zamożny lat 30, poszukuje tą drogą żony — towarzyszkę życia o dobrym sercu i pięknej duszy. — Panie, chcące mieć zapewniony byt i cięche szczęście, zechcą podać swe adresy z załączeniem 1 franka znaczkami na odpowiedź. — Adres: «Universum», 145 rue de Paris, — Lille.

EWANGELJA NA NIEDZIELE PIĘTNASTĄ PO Z. ŚWIĄTKACH, Łuk. VII, 11—16.

W on czas : Szedł Jezus do miasta, które zowią Naim, a z nim szli uczniowie jego, i rzesza wielka. A gdy się przybliżył ku bramie miejskiej, oto wynoszono umarłego, syna jedynej matki jego, a ta była wdowa; a rzesza miejską wielką z nią. Którą ujrzawszy Pan ulitował się nad nią, i rzekł jej : Nie płacz. I przystąpił i dotknął się mar, (a ci co nieśli, stanęli) ; i rzekł : Młodzieńcze, tobie mówię, wstań! I usiadł on, który był umarły, i począł mówić; i dał go matce jego. I zdyktł wszystkich strach i wielbili Boga, mówiąc. Że Prorok wielki powstał między nami, a iż Bóg nawiedził lud swój.

Obraz śmierci.

Młodzieniec, jedynak matki-wdowy zmarł.

Pokładała w nim swoje nadzieje na starość, a oto śmierć wszystko zabrała! Płaczę więc matka, współczują jej sąsiedzi, posuwa się smutny orszak ku miejscu wiecznego spoczynku. W bramie miejskiej orszak, spotyka Pana życia, — Jezusa Chrystusa. Ten, co wszystko Swem słowem wszechmocnem do życia powołał, potężniejszym jest od śmierci. — Każe przystanąć, tym co nieśli zwłoki, — a litością wzruszony — wprowadza je w światłość.

Śmierć — to chleb powszedni! W każdej sekundzie zabiera tysiące ofiar ze świata. Wszystko co się rodzi — umierać musi. Już noworodek przynosi znamie śmierci.

Śmierć bywa różna. — Ot zwykła: po wypełnieniu swego czasu żywota umiera człowiek — jako ów liść żółkły porą jesienną. Albo nagła, przedwczesna jako śmierć kwiatu, wiosennego, którego mróz zważył, lub robak podgrzyzł — korzeń.

Przyczyną takiej śmierci nagłej, przedwczesnej, jest — bakcyl. Jest to według medyków żyjątko nieskończenie małe, które jednak szalenie szybko się rozmnaża, rzuca się na najsłabsze części organizmu, niszczy je, szerzy się coraz dalej i o śmierć przyprowadza. Oto śmierć fizyczna!

Lecz straszniejsza jest śmierć duszy. A sprowadza ją — bakcyl duchowy, podobny do tego, co ciało zabija.

Bakcyl fizyczny to żyjątko malusińskie i gołym okiem, go nie zobaczysz. Tak samo, bakcyl co duszy zagraża, jest minimalny, na pierwszy rzut oka niedostrzegalny. Może to być małe słowo — przykład nieduży, a już kazi duszę — czystą, niewinną.

Jakże często jedna książeczka, jakaś gazeta przeczytana wzbudza w duszy niepokój, naraża ją na śmierć.

A już całem źródłem bakcyli, gdzie się nawet nowe rodzą, to są ci, co «świeże wiary» przynoszą. Oni to rozsiewają złe bakcyle w wychodźstwo, oni to zabijają Twoją duszę katolicką bracie-emigrancie! Zdaleka od nich, — bo wieje mrozowem powietrzem!

Zdaleka od tych, co dają zgorszenie, bo stykać się z nimi to śmierć niechybna. Strzeż się bracie.

Bakcyl mnoży się bardzo szybko — w minucie całe miliony. I bakcyl duchowy mnoży się też prędko. Złe słowo, — zła myśl, złe spojrzenie, zła książka, to wszystko z początku zda się być drobnostką, — mnoży się szybko i w duszy niepokój wywołuje — a nawet chorobę. Podobny w tem jest do kwasu, co go niewiasta zaczynała we trzy miary maki aż wszystko skwaśniało!

Tak działa i zły bakcyl w duszy — mnoży się, aż dusza twoja umrze! Nie wolno więc czekać, nie wolno mówić: — «Czas jeszcze na wyrwanie chwastu z duszy»! — Bracie, iesteś zarażony, — lecz się. Tęp niszczy w sobie bakcyle zła! Bo śmierć duszy jest najgorszym złem na ziemi! Bakcyl w ciele niszczy to, co jest najsłabsze. W duszy bakcyl rzuca się najpierw na twoje namietności, na słabe strony! Może to być drobnostka! Ale jak ją zwycięży, czeka Cie śmierć!..

Dlatego trzeba badać siebie, a kiedy znajdziesz coś słabego, broń się i silną wolą lub modlitwą nie dopuść bakcyli do tych słabych miejsc twojej duszy!

Chrystus Pan, — widząc zwłoki chłopięcia, którego życie bakcyl zapewne niszczył, wzruszył się miłosierdziem i życie mu przywrócił. Kiedy bakcyl duchowy, — zły przy-

kład, złe słowo, złe pismo, doprowadzi duszę do choroby, utraty łaski, czy nawet do śmierci duszy, — jeden Chrystus Pan może jej życie powrócić. On jeden może duszę ożywić! Chętnie to czyni, gdy umarła dusza na drodze z Nim się spotyka! Gdy dusza taka trafi do konfesjonału. Tam cud się staje! Nowe życie duszy Chrystus Pan daje! Bracie, — możesz już trup chodzący, może cuchnie już od ciebie zgnilizną duchową. Nuże do lekarza!.. Spiesz się! Zwróć się do Chrystusa Pana.

A cud się stanie!...

Ks. Makulec.

Ks. ROGACZEWSKI

— 28 sierpnia HETTANGE-GRAN-

DE 7-9 spowiedź, 9 g. msza św., UCKANGE 10-11,30 g. spowiedź, 11,30 msza św., 15,30 nieszpory.

Ks. Bolesław KULAWIK

Dnia 4 września: Msza św. w Dammarie les Lys, o g. 11 przed poł.

Dnia 18 września: Msza św. w Dammarie les Lys o g. 9 rano; — w Melun o godz. 11 przed. poł.

Ks. UNSZLICHT

13-30 sierpnia ALBIS (S. et O.) oraz BOINVILLE, ALLAINVILLE, PARAY.

4 września MEAUX. Petit Seminaire. Wielka Misja. — 10-go do 11-go września: — CHARNY. — 17-go do 19-go września PONTOISE (S. et O.) — 24-go do 26-go września GUYANCOURT (S. et O.) — 1-20 października — Objazd arc. MEZIERES, dep. Ardennes (szczegóły później). — 22-23 października MESSY. — 27 paźdz. do 8 list. Objazd dep. Cote d'Or. Szczegóły później.

Uwaga: Co się tyczy Cote d'Or, ma być duże zgrupowanie polskie w CHATILLON s. Seine.

MISJA OKRĘŻNA

w diecezji EYREUX dep. EURE

1. — W tych kolonjach polskich, gdzie jest większe zgrupowanie Polaków na miejscu, tam w przeddzień Misji wieczorem obędzie się: błogosławieństwo Najświętszego Sakramentu z Kazaniem i Spowiedź o godz. 8 wiecz.

2. — W dzień Misji program jest następujący:

a) począwszy od godz. 7 rano spowiedź;

b) o godz. 10-tej Msza św., z kazaniem i błogosł. Najświętszego Sakramentu.

PLAN MISJI :

Dnia 7 września w środę w BRETEUIL s. Itor.

» 8	» w czwartek w AUTHON;
» 9	» w piątek w PONT AUDEMER;
» 10	» w sobotę w NASSANDRES;
» 11	» w niedzielę w EUREUX - NAVARRES;
» 12	» w poniedziałek w ST. ANDRE;
» 13	» we wtorek w MEZIERES;
» 14	» w środę w GAMACHES;
» 15	» w czwartek w ETREPAGNY;
» 16	» w piątek w COUDRAY;
» 17	» w sobotę w FLEURY s. AUDELLE.

RODACY! — Niech nikogo z was nie braknie na polskiej Misji, by zaczerpnąć sił duchowych na dalsze życie emigracyjne, tak bardzo dzisiaj ciężkie. Rozgłaszajcie o Polskiej Misji w pośród wszystkich znajomych, krewnych i przyjaciół i sami przybywajcie wszyscy.

Ks. Bolesław Kulawik.

TANIOPOL

R. C. Seine 52380.

Wielka zniżka cen na wszystkich artykułach wskutek ogólnej wysprzedaży.

SUKNIE GOTOWE z jedwabnego trykotu, najmodniejsze barwy (solde — ostatnia partja)	Fr. 30.—
SPODNIE SOLIDNE z materiału prążkowego	Fr. 20.—
SKARPETKI — ze sztucznego jedwabiu — bardzo eleganckie, we wszystk. odcieniach i deseniowe	Fr. 7.50
PONCZOCHY jedwabne — najwyższego gatunku	Fr. 15.—
PONCZOCHY jedwabne w dobrym gatunku	Fr. 7.—
PONCZOCHY w dobrym gatunku	Fr. 5.85
PONCZOCHY — fildekosowe — bardzo trwałe	Fr. 5.85
SKARPETKI — dla dzieci — (nowość)	Fr. 3.90
KRAWATY — najmodniejsze	Fr. 2.50

Zamawiajcie natychmiast. — Wszystkie zamówienia za gotówkę, albo za zaliczką pocztową.

Przesyłka i zaliczka na koszt klienta przy zamówieniach poniżej 100 franków.

Wielka ilość towarów na składzie: **BLUZY, Materiały na ubrania, galanterja itd. itd.**

Na żądanie udzielamy wszelkich informacji. — Zamówienia należy kierować pod adresem:

TANIOPOL, — 24, Rue CHAUCHAT — PARIS (9^e)

POLSKI GABINET MEDYCZNY I DENTYSTYCZNY

71, Faubourg ST. MARTIN, 71. (Metro: St. Martin, Gare de l'Est, Gare du Nord).

Według najnowszych zasad nauki leczy się następujące choroby: **TRYPER, SYFILIS, NIEMOC, CHOROBY KRWI, skóry, żołądka, reumatyzm, nerwowe, anemja, hemoroidy i t. d.** (Leczenie rzeżączki szybkie i bez zastrzyków). — **CHOROBY KOBIECE** — białe upławy, perjody, opóźnienia, zapalenie macicy i t. d.

CHOROBY PŁUC I SERCA — astma, kaszel, suchoty, bicie serca.

ELEKTRYCZNOŚĆ, LECZNICA, — Promienie «X», dja termja, promienie ultrafioletowe, intraczerwone, lampa kwarcowa.

Zabiegi operacyjne na bardzo dogodnych warunkach. Analizy krwi i moczu. Prześwietlenia po najtańszej taryfie.

PRZY KLINICE mieści się **KABINET DENTYSTYCZNY**, — gdzie leczy się zęby, plombuje i wrywa bez bólu. Wstawia się złote korony od 100 fr. (22 karatowe złoto, gwarantowane). — Zęby białe na kauczuku Mostki systemu amerykańskiego. Zęby złote maszynowe; zęby na sztyftach. Wszelkie roboty absolutnie bez bólu. Za wykonane roboty gwarantuje się. Przyjęcia codziennie od g. 9 rano do 12 i od godziny 2 pop. do 9.

LECZENIE

WSZELKICH CHOROB

przez **KORRESPONDENCJĘ**

Piszcie

z zaufaniem do doktora Kolomba, który prześle wam skuteczne lekarstwo na waszą chorobę.

Eliksir Zdrowia

Dr-a **KOLOMBA**

Eliksir Zdrowia

oczyszcza krew, przywraca normalne działanie żołądka, serca, płuc, wątroby i nerek; przywraca utracone siły i jest niezbędny dla wszystkich, osłabionych przez ciężką pracę i chorobę

WYZDROWIENIE

Wielmożny Panie Doktorze!

Serdecznie dziękuję, za Pańskie cudowne lekarstwo tak dobrze działające na mój żołądek, na który cierpiałem już przeszło rok, jeździłem do doktorów i mi nie pomogło. Stale miałem bólesci nerek i żołądka i już nie mogłem pracować teraz wszystkie bólesci i dolegliwości ustały. Stolica mi się poprawiła od Pańskiego cudownego lekarstwa. Z szacunkiem

Mychajłyszyn, 43.rue de la Folge Joaef.

Wielmożny Panie Doktorze!

Miałem chroniczny bronchit i kaszlałem od kil-

BROSZURĘ LECZENIA I KATALOG LEKÓW WYSYŁA MIY BEZPŁATNIE

Doktor w domu nie przyjmuje. — Wysyła lekarstwa do Francji i do Belgji za zaliczką pocztową. Zapłata przy odbiorze leków.

Adresować: **Dr. A. KOLOMB, 8, rue François Coppée, — PARIS (15e)**

ku lat. Od pańskiego Eliksiru zdrowia i pigulek czuje się lepiej, kaszel już tak mnie nie męczy i pluje mniej

Dziękuję z poważaniem

NOWAK, Liverdun pres Nancy

Szanowny Panie Doktorze! Miałem reumatyzm, który mnie męczył sześć lat. Tak nie wiem, gdzie się podział. Jestem zdrow i mogę pracować. Składam serdeczne podziękowanie doktorowi za wasze cudowne leki i masć.

Kobyłka Stefan, Balleherbe (Doubs).

Mal. Karol Perroñ.

DOKTÓR SPECJALISTA (Fakultetu Paryskiego) przyjmuje

z **WARSZAWSKĄ AKUSZERKĄ JADWIGĄ** 6, rue de l'Atlas, — Paris (19). — Telefon: Nord 46-65. Metro: Belleville. Tramwaj: 5. Autobusy N-FB z Gare du Nord A Y. — **GABINET Z KLINIKĄ** są urządzone według najnowszych wymagań nauki. Choroby kobiece i dziecięce, wewnętrzne. Wypadki przy pracy, szczepienie ospy, masaże, bańki suche i cięte. Diatermia, Darsonulizacja. Lampa Kwarcowa. Przyjmuje się kobiety na czas połogu. Niezależnie umieszcza się w zakładach i szpitalach bezpłatnie. Codziennie: od 9-12 i od 4-9. W Niedziele i święta od 9-4.

**POTREBNI SĄ SZOFERZY ZAWSZE I WSZĘDZIE W SAMOCHODOWYM FACHU I
PIERWSZA POLSKA SZKOŁA**

Samochodów Ciężarowych i osobowych im. HALLERA w PARYŻU

ADRES:

35, rue Boissy d'Anglas, 35. — W podwórzu domu Nr. 9, 1-sze piętro.
Metro: Madeleine lub Concorde. Telefon: Elysees 60-91.
AUTO-ECOLE. — PARIS (8°).

Rekomendowana przez Komisję Egzaminacyjną w r. 1922

Jedyna szkoła, która posiada własne biuro a nie daje informacji w kawiarniach, jak to inne szkoły polskie w Paryżu czynią.

Jeżeli chcesz polepszyć swój byt, mieć pewny i stały zarobek, zarabiając dwa razy więcej niż na roli lub w fabryce, ucz się szoferstwa. Tylko ten fach może Ci zabezpieczyć codzienny kawałek chleba. Nie namyślaj się długo, zgłoś się do naszego biura, lub napisz do nas i my Ci wyślemy od razu bezpłatnie szczegółowe informacje. Tylko nasza szkoła, która jest najznakomitszą i pełnomocną we Francji i w Polsce, może Cię wyuczyć w 14 dniach jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem «Prawa Jazdy» i dyplomu Szofera-Mechanika w języku polskim i francuskim; który daje możliwość do otrzymania dobrej posady. Znajomość francuskiego nie jest obowiązkowa. **UWAGA:** Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś, po zaznajomieniu się z tym kursem, przyjeżdżają na lekcje praktyczne. Przyjeżdżnym z prow. zapewniamy mieszkania. Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole często dajemy posady szoferów i do traktorów, we Francji i w Polsce, polepszając ich byt. Za 1931 r. szkoła dała około 400 posad dla szoferów. Zapisy codziennie od godziny 9—12 i od 2—7 w. W niedzielę od godz. 9 rano do 5 popoł.

**Najstarszy polski sklep
z założony w roku 1909**

**Bizuterji Zegarków i
Instrumentów
Muzycznych**

ARMAND

POLECA RODAKOM:

Pod Zarządem
Marji
Wdyńskiej

Zegarek doskonale chodzący z 5-letnią gwarancją stalowy lub nikłowy	55 fr.
Zegarek, czarny lub nikłowy, 15 rubinów	75 fr.
Zegarek, nakręcany co 8 dni, czarny lub nikłowy	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub nikłowy, mechanizm ancre 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub nikłowy	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm ancre, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy. — 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów	150 fr. 225 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony, 26 fr. 80 tonów	36 fr.
342 Fonografy	325 fr. 375 fr. 425 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr.	265 fr.
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerał	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwy w doskonałym gatunku	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzebień z prawdziwego rogu, mocne	7 fr. 9 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w nikłowych ramkach	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerał	4 fr.
907 Scyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr.	12 fr.
Bindy do wasów	4 fr. 6 fr.

Do Każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysła się po otrzymaniu przekazu pocztowego (mandat-poste), który należy nadesłać należy pod adresem ;

ARMAND

**4, rue des Archives
PARIS (4°)**

Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką pieniędzy to napiszcie do nas nadmieniając jaką nam sumę przesłać chcecie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

Najlepsze i najtańsze

SŁOWNIKI

znajdziesz tylko w

«Polaku». Rozmówki — 16 fr., Słownik duży — 15 fr., Gramatyka — 25 fr.

**PATEFONY, GRAMOFONY Z TRĄBĄ oraz
WALIZKOWE**

Metalowy

Będą Wam nadesłane za wpłaceniem 50 fr., pierwszej raty, reszta płatna w 10-ciu ratach miesięcznych. **PLYTY** polskie, francuskie i rosyjskie, najnowsze nagrania. **HARMONJE RĘCZNE** polskie (na plakach mosiężnych) Stamirowskiego, oraz harmonje niemieckie, najnowsze modele, jak i czeskie (Heligonki).

Pisać do:

«PHONO-MESLAY»

45, RUE MESLAY — PARIS (3°)

Metro: REPUBLIQUE

Otwarte w niedzielę.

ZDROWIE RADIUM i lekarstwa RADJOAKTYWNE

TRYPER OSTRY, chroniczny i różne wycieki leczą i wysuszają **SZTYFTY RADJOAKTYWNE**. — Chory sam łatwo się leczy skutecznie i prędko.

Kuracja z 10 sztyftów kosztuje 100 Fr.
Kompletna kuracja z 30 sztyftów kosztuje .. 250 Fr.

PROSTATY I HEMOROIDY, zapalenia nikną przez używanie czopków radjoaktywnych. — Jedna szkatułka z 6 czopkami kosztuje 50 Fr.

Kompletna kuracja z 3 szkatulek kosztuje 140 Fr.

ZAPALENIA MACICY, UPŁAWY, PERJODY opóźnione lub bolesne leczą radykalnie **GAŁKI ŻELATYNOWE RADJOAKTYWNE**. — CENA 1 pudełko .. 35 Fr.

Kompletna kuracja z 3 pudełek kosztuje .. 100 Fr.

WSZYSTKIE NASZE WYROBY LECZNICZE SĄ GWARANTOWANE JAKO NAJPRZAWDZIWIEJ RADJOAKTYWNE

PRZEZ LABORATOIRE MUNICIPAL, PREFECTURE DE POLICE

Zamawiać i żądać informacji, pisząc do:
LABORATOIRE A. B. C.

31, rue Chaussée d'Antin, — PARIS

ZEGAREK W SOLIDNEM WYKONANIU Z PIĘCIOLETNIA GWARANCJĄ — CHODZĄCY BEZ PREZRWY 36 GODZIN

CENA RECLAMA 25 fr

Dla mężczyzn	25 fr.
Trzy zegarki	73 »
Lepszego gatunku	29 »
Trzy zegarki	85 »
Dla pań	45 »
Z bransoletką dla mężczyzn	35 »
Za trzy	103 »
Dla pań 40 fr., za 3 zegarki	118 »

ŚWIECĄCY PIĘĆ FRANKÓW WIĘCEJ WYSYŁKA ZA ZALICZKĄ POCZTOWĄ

— W niedzielę również otwarte —

HORLOGERIE LUMIERE, 11, rue du Pont Louis Philippe. — PARIS.

WPLACACIE ZADATKI DO BIUR NIE UPRAWNIONYCH.

« ORBIS »

KICH PRZED WYJAZDEM

czony, z winy niepowołanych pośredników

BILETY DO POLSKI

PO CENACH PRAWDZIWIE NAJNIŻSZYCH NABĘDZIECIE TYLKO

w Polskim Biurze Podróży

„ORBIS“

JEDYNYM KONCESJONOWANEM PRZEZ POLSKIE KOLEJE
PAŃSTWOWE

Wytnijcie i zachowajcie następujące adresy:

PARYZ - Centrala: 30, Bd des Capucines

PARYŻ - Oddział Emigracyjny: 93, Bd Berthier

Metro: Champerret (blisko Konsulatu)

STRASBOURG - 2-bis, Rue de la Fonderie

LILLE - 30, Rue Faidherbe

LYON - 10, Rue Dauphine

LIEGE (Belgja) - 34, Rue des Dominicains